

CEZA MUHAKEMESİ KANUNUNA GÖRE TERCÜMAN LİSTELERİNİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, ceza muhakemesinde;

a) Soruşturma veya kovuşturma evresinde meramını anlatabilecek ölçüde Türkçe bilmeyen ya da engelli olan mağdur, tanık, şüpheli veya sanığın iddia veya savunmaya ilişkin beyanlarının,

b) Kovuşturma evresinde iddianamenin okunması ve esas hakkındaki mütalaanın verilmesi üzerine sanığın kendisini daha iyi ifade edebileceğini beyan ettiği başka bir dilde yapacağı sözlü savunmasının,

Türkçeye çevrilmesi için oluşturulacak tercüman listelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik; il adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonları tarafından tercüman listelerinin düzenlenmesi, güncellenmesi, tercüman olarak başvurabilecek olanların uzman oldukları dillerin belirlenmesi ve nitelikleri, başvuru şekli, başvuruların değerlendirilmesi, kabulü ve listeden çıkarılma usul ve esasları ile tercümanlarca uyulması gereken ilkeleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 202 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
b) İşaret dili: Duygu, düşünce istek ve ihtiyaçların ifade edilmesi amacıyla el ve vücut hareketleriyle, mimikler kullanılarak oluşturulan görsel dili,

c) Kanun: 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununu,

ç) Komisyon: İl adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonunu,

d) Liste: İl adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu tarafından her yıl için oluşturulan tercüman listesini,

e) Tercüman: Soruşturma ve kovuşturma evresinde mağdur, şüpheli, sanık ve tanığın beyanlarını başka bir dilden veya işaret diliyle Türkçeye çeviren gerçek kişiyi,

f) UYAP: Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemini,

g) Yıl: Takvim yılını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Tercüman ihtiyacının belirlenmesi

MADDE 4 – (1) Komisyonlar, her yıl en geç 15 Eylül tarihine kadar, yargı çevresindeki il ve ilçe Cumhuriyet başsavcılıklarından ve ceza mahkemelerinden hangi diller ve işaret dilinde tercümana ihtiyaç olduğunun 30 Eylül tarihine kadar bildirilmesini ister.

(2) Komisyonlar, gelen bilgilerden ve başvurulardan yararlanmak suretiyle hangi dil veya diller ile işaret dilinde tercüman ihtiyacı olduğunu belirler.

İlân

MADDE 5 – (1) Komisyonlar, tercüman olarak görev yapmak isteyenlerin komisyon başkanlığına müracaat etmelerini 15 Ekim tarihine kadar ilân eder. Bu hususu il ve ilçelerdeki gerekli görülen kamu kurum ve kuruluşlarıyla, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına yazıyla bildirir.

(2) İlân, duyuru metninin il adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu ve yargı çevresindeki adliyelerin divanhanesine asılması, mahallî bir gazetede ve elektronik ortamda yayımlanması suretiyle yerine getirilir. Bu konuda gerekirse diğer mutat vasıtalar da kullanılabilir.

(3) İlânda, listeye kabul edilenlerin yemin için hazır bulunmaları gereken tarih ya da tarihler de gösterilir.

Listeye kabul şartları

MADDE 6 – (1) Listeye kayıt olabilmek için tercümanın;

a) (**Değişik:RG-19/10/2018-30570**) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması veya 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesine göre düzenlenmiş olan Mavi Kart sahibi olması,

b) Başvuru tarihinde fiil ehliyetine sahip olması,

c) En az ilkokul mezunu olması,

ç) Başvuru tarihinde onsekiz yaşını tamamlamış olması,

d) Affa uğramış ya da ertelenmiş olsalar bile Devlete ve adliyeye karşı işlenen suçlar, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda yer alan suçlar ile basit ve nitelikli zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflâs veya kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma suçlarından hükümlü olmaması veya hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmemiş olması,

e) Disiplin yönünden meslekten ya da memuriyetten çıkarılmamış veya sanat icrasından yasaklanmamış olması,

f) Komisyonun bağlı bulunduğu il çevresinde oturması veya bir meslekî faaliyeti icra etmesi,

g) Başka bir komisyonun listesinde kayıtlı olmaması,

gerekir.

Başvuru usulü

MADDE 7 – (1) Tercüman olarak listeye kaydolmak isteyenler her yıl 31 Ekim tarihine kadar komisyona veya buralara gönderilmek üzere mahallî Cumhuriyet başsavcılıklarına bir dilekçeyle şahsen başvurur. Mahallî Cumhuriyet başsavcılıklarına verilen belgeler UYAP üzerinden ilgili komisyona gönderilir. Belgelerin asılları veya mahallî Cumhuriyet başsavcılıklarınca tasdik edilen örnekleri ayrıca ilgili komisyona ulaştırılır. Bu tarihten sonra verilen dilekçeler değerlendirmeye alınmaz.

(2) Başvuru dilekçesinde ayrıca kendisine ait bir banka hesap bilgilerinin belirtilmesi gerekir.

Başvuru dilekçesine eklenecek belgeler

MADDE 8 – (1) Başvuru dilekçesine;

a) (**Değişik:RG-19/10/2018-30570**) T.C. kimlik numarası beyanı veya 5901 sayılı Kanunun 28 inci maddesine göre düzenlenmiş olan Mavi Kart örneği ya da Kartın ibraz edilememesi durumunda Kimlik Paylaşımı Sistemi aracılığıyla Mavi Kartlılar Kütüğünden alınacak kayıt örneği,

b) Adrese dayalı nüfus kayıt örneği,

c) Tercüman olmak istediği dil veya diller ile işaret diline ilişkin diploma, ruhsatname, sertifika gibi belgelerin aslı veya komisyonca onaylanmış örneği, böyle bir belgenin olmaması durumunda tercümanlık faaliyetini yerine getirecek derecede dil bildiğinin yazılı olarak beyanı,

ç) İki adet vesikalık fotoğraf,

d) Mezuniyet durumunu gösterir belgenin aslı veya komisyonca onaylanmış örneği, eklenir.

(2) Bir önceki yıla ait listede kayıtlı olanlardan birinci fıkranın (a), (c) ve (d) bentlerinde sayılan bilgi ve belgeler istenmez.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 9 – (1) Başvurular, başvuranların adları, bildikleri dil veya diller ile işaret dili, varsa çalıştıkları kurum ve kuruluşların adları, açık adresleri yazılmak suretiyle komisyonca kaydedilir.

(2) Başvurular, komisyon tarafından 30 Kasım tarihine kadar değerlendirilerek 8 inci maddede belirtilen belgelerin eksik olması ya da başvuru sahibinin 6 ncı maddedeki şartları haiz olmaması hâlinde, talebin reddine karar verilir. Redde ilişkin karar ilgisine tebliğ olunur.

(3) Talepleri uygun görülenlerin adları, bildikleri dil veya diller ile işaret dili, varsa çalıştıkları kurum ve kuruluşların adları, açık adresleri yazılarak oluşturulan liste en az yedi gün süre ile adliye divanhanesine asılır ve elektronik ortamda ilân edilir.

Yemin ve etik ilkeler

MADDE 10 – (1) Listeye ilk defa kabul edilenler ile listeden kendi isteği ile çıkarılıp yeniden kabul edilenlere komisyonca daha önce belirlenen ve ilân edilen gün veya günlerde Kanunun 64 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca yemin ettirilir.

(2) Tercümanlar görevlerini yaparken aşağıdaki etik ilkelere uygun davranmak zorundadırlar.

- a) Bağımsızlık.
- b) Tarafsızlık.
- c) Dürüst davranma ve doğruyu söyleme.
- ç) Görevini bizzat yerine getirme.
- d) Sır saklama.
- e) Temel yargılama ilkelerine uygun davranma.

Listelerin ilânı

MADDE 11 – (1) Yemin eden tercümanlardan oluşan listenin bir örneği, 31 Aralık tarihine kadar Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına, mahkemelere de duyurulmak üzere merkez ve bağılı ilçe Cumhuriyet başsavcılıklarına dağıtımlı olarak gönderilir. Liste, adliye divanhanesine asılarak ayrıca ilân edilir.

(2) Komisyonlarca hazırlanarak Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına gönderilen listeler birleştirilerek Yargı Mevzuatı Bülteni ve elektronik ortamda yayımlanır.

Tercüman giderleri

MADDE 12 – (1) Türkçe bilmeyen ya da engelli olan şüpheli, sanık, mağdur veya tanık için görevlendirilen tercümanın giderleri, yargılama gideri sayılmaz ve bu giderler Devlet Hazinesince karşılanır.

(2) Komisyonlarca oluşturulan listelerden Kanunun 202 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında sanık tarafından seçilen tercümanın giderleri Devlet Hazinesince karşılanmaz. Bu durumda, mahkeme tercüman gideri ile vezneye yatırılması gereken süreyi belirler.

Yargılamanın sürüncemede bırakılması

MADDE 13 – (1) Kanunun 202 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, tercüman hizmetinden yararlanma hakkı, yargılamanın sürüncemede bırakılması amacına yönelik olarak kötüye kullanılamaz.

Listeden çıkarılma sebepleri

MADDE 14 – (1) Listede yer alan tercümanların;

- a) Listeye kabul şartlarını sonradan kaybetmesi,
- b) Kanunî bir sebep olmaksızın tercümanlık yapmaktan kaçınması,
- c) Listeden çıkarılmayı talep etmesi,
- ç) 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen etik ilkeleriyle bağdaşmayan tutum ve davranışlarda bulunması,
- d) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan suçlardan hüküm giymesi veya hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş olması, durumunda adı listeden çıkarılır.

(2) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan suçlardan hakkında kamu davası açılan kişinin ismi listede askıya alınır. Dava sonucu beraat edilmesi durumunda askıya alma işlemi kaldırılır.

Listeden çıkarılma usulü

MADDE 15 – (1) 14 üncü maddede sayılan çıkarılma sebeplerinin gerçekleşmesi hâlinde tercümanın adı komisyon kararıyla listeden çıkarılır.

(2) Listeden çıkarılmasına karar verilen tercümanlara ilişkin komisyon kararı ilgiliye tebliğ edilir ve 11 inci maddede belirtilen usule göre ilân edilir.

Listelerin yenilenmesi usulü

MADDE 16 – (1) Listeler, her yıl bu Yönetmelik hükümlerine göre yeniden düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

2013 yılı tercüman listesinin düzenlenmesi

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde komisyonlarca bu Yönetmelik hükümlerine göre tercüman listesi düzenlenir.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

